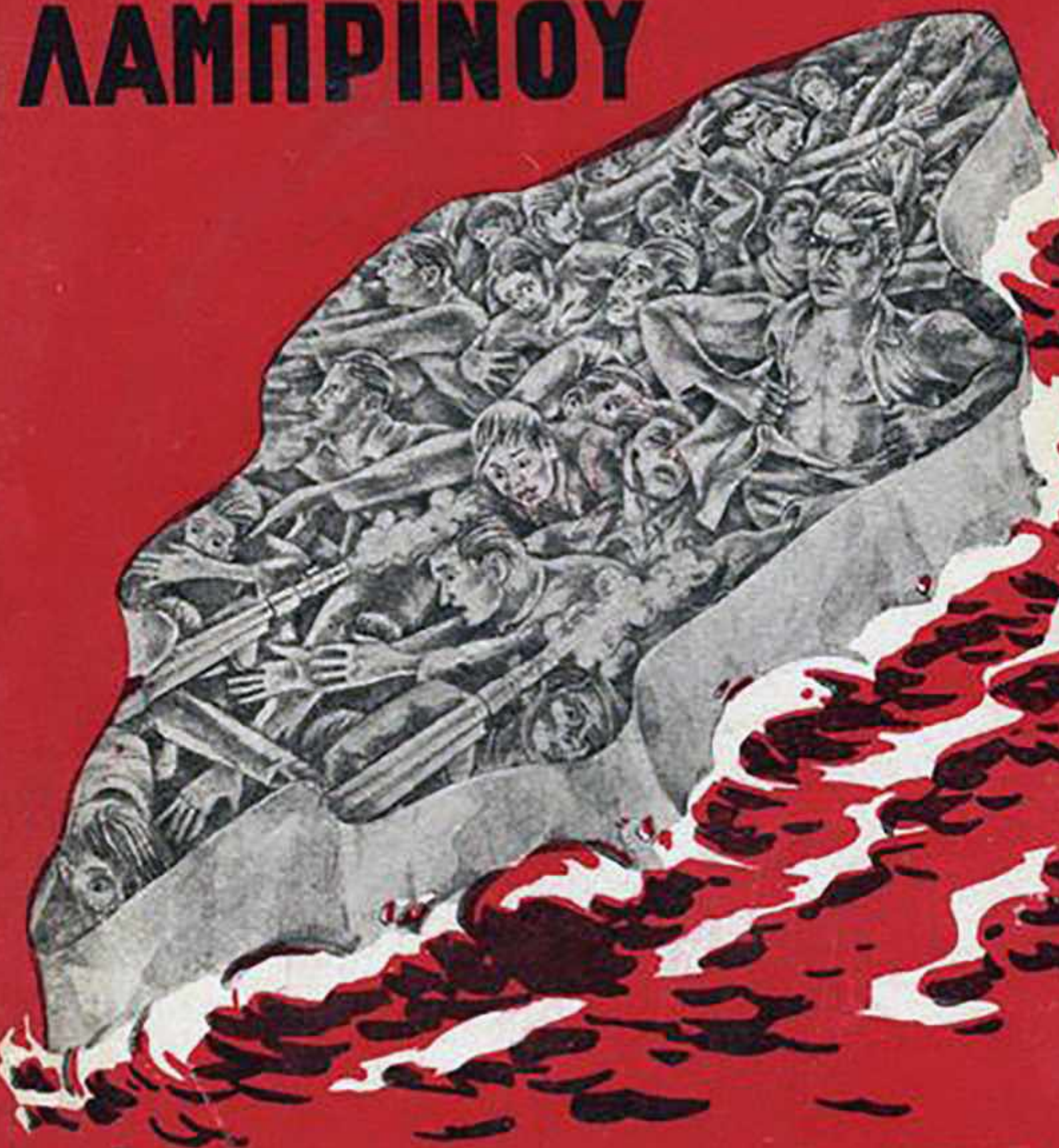

Γιώργη

ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ

ΤΑ ΚΡΟΝΗΣΙΑ

ROBERT H. AMERSON

ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΝΤΑΧΑΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΓΙΩΡΓΗ ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ

ΜΑΚΡΟΝΗΣΙ

ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΝΤΑΧΑΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με 4 Κολλιτεχνικές Συνθέσεις
του Γ. Γ. ΔΗΜΟΥ

1 9 4 9

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ»

ΑΝ ὁ κόσμος δέν εἶχε γνωρίσει τή φρίκη τῶν χιτλερικῶν στρατοπέδων, τό βιβλίό τοῦτο δύσκολα θά μπορούσε νά γραφεῖ. Ἄν δέν εἶχε διαπιστωθεῖ ἡ ἐξόντωση χιλιάδων ἀνθρώπων ὑπάρξεων σ' αὐτά τά στρατόπεδα, ἄν δέν εἶχαν γίνει παγκόσμια γνωστές οἱ σαδιστικές βασανιστικές ἐφειρέσεις τῶν χιτλερικῶν δημιῶν, πολύ δύσκολα θά μπορούσαν νά γίνουν πιστευτά αὐτά πού συμβαίνουν σήμερα στό ἑλληνικό μοναρχοφασιστικό Μακρονήσι. Χωρίς τό Νταχάου, τό Ἄουσβιτς, τό Χαϊδίρι, τό βιβλίό τοῦ Μακρονησιού θά φαινότανε σέ πολλούς καλῆς πίστεως ἀνθρώπους πλάσμα τῆς φαντασίας ἢ τουλάχιστον τῆς ὑπερβολῆς.

Μά ὁ κόσμος πού γνώρισε τό Νταχάου καί τό Ἄουσβιτς καί πού ἔχυσε ποταμούς τό αἶμα καί τά δάκρυα γιά τήν κατάργησή τους, ξαίρει πιά ὡς πού μπορεῖ νά φτάσει ἡ φασιστική θηριωδία. Ξαίρει κάτω ἀπό τίς ταμπέλες τῶν « ἀναμορφωτικῶν ἰδρυμάτων », πού κρεμοῦσε καί ὁ Γκαίμπελς, νά διακρίνει τίς μέθοδες καί τά συστήματα τοῦ Γκαίριγκ καί τοῦ Χίμλερ γιά τήν ἠθική καί σωματική ἐξασθένηση ἐκείνων πού δέν ἠθελαν νά γίνουν πειθήνια ὄργανά τους.

Καί νά πού ὁ κόσμος ξιναέχει σήμερα τό Νταχάου του, μόλις τέσσερα χρόνια ὕστερα ἀπό τό τέλος τοῦ πολέμου: Εἶνα: τό Μακρονήσι τῶν ἀμερικάνων καί τῶν μοναρχοφασιστῶν. Καί εἶναι σέ μιά χώρα πού ὁ φιλελεύθερος λαός της πολέμησε παληκαρίσια δίπλα στοῦς Συμμάχους γιά τίς ἀρχές τῆς Ἐλευθερίας καί τῆς Δημοκρατίας.

Ἀναιδέστεροι ἀπὸ τοὺς χιτλερικούς δασκάλους τους, οἱ μοναρχοφασίστες τῆς Ἑλλάδας καὶ οἱ <δυτικοὶ δημοκρατικοὶ > προστάτες τους, προσπάθησαν νὰ ἐμφανίσουν τὸ Μακρονήσι σὰν ἓνα <ἀναμορφωτικό ἴδρυμα >, ὅπου οἱ <τρόφιμοι >, <ἀρρωστοὶ ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς ἀπὸ τὸ κομμουνιστικὸν μόλυσμα >, ἐπαναφέρονται <διὰ τῆς διαπαιδαγωγήσεως εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν, ἐνστερνιζόμενοι τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς >.

Μὰ ὁ ἀναγνώστης, ὅποιος κι ἂν εἶναι, σ' ὅποιον χάρᾳ κι ἂν ὄρῃσκειται, πίσω ἀπὸ τὶς μαρτυρίες αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, πίσω ἀπὸ τὴν ἀπλή καὶ πιστὴν ἐκθεσὴ τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν πρὸς ἐπικρατοῦν στό Μακρονήσι καὶ τῶν πραγματικῶν γεγονότων πού διαδραματίζονται σ' αὐτὸ τὸ κάτεργο, δὲ θὰ δυσκολευτεῖ νὰ ἀναγνωρίσει τὸ πνεῦμα καὶ τὶς μέθοδες τοῦ χιτλερισμοῦ στὴν πλήρη ἀναβίωσή τους: 25.000 παιδιά τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πού στρατεύτηκαν, κλεισμένα σ' αὐτὸ τὸ στρατόπεδο ἐπειδὴ ἔχουν δημοκρατικὰ φρονήματα—αὐτὸ εἶναι τὸ <κομμουνιστικὸν μόλυσμα >—μαρτύρησαν καὶ μαρτυροῦν.

<Ὡστόσο πολλά ἀπ' αὐτὰ τὰ παιδιά ζοῦσαν κάτω ἀπὸ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἀστυνομίας. Ἄλλοι πού θεωροῦνταν σὰν ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνοι, φυτοζωοῦσαν στὰ νησιῶ, ὅπου τοὺς εἶχε ἐξορίσει ἡ κυβέρνησις >.

Αὐτὰ γράφει ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀπολογητὲς τοῦ Μακρονησιοῦ (Κ.Π. Ροδοκανάκης—σύμβουλος στό ὑπουργεῖο Τύπου).

25 χιλιάδες παρακολουθούμενοι από την αστυνομία και μεταξύ τους πολλοί <έξαιρετικά επικίνδυνοι> κλείστηκαν σ' αυτό τό μοναρχοφασιστικό <σεμινάριο!> 'Ο καθένας καταλαβαίνει τί είδους σεμινάριο και αναμορφωτήριο μπορεί νά είναι αυτό τό Μακρονήσι στό κράτος τής 'Αθήνας, όπου πολίτες τουφεκίζονται μέ μόνη τήν ύποψία ότι θά μπορούσαν νά έχουν κάποτε σχέσεις μέ κάποιο πρόσωπο πού έχει κάποια συμπάθεια στό δημοκρατικό κίνημα!

'Υπάρχουν μέσα σ' αυτό τό βιβλίο τά όνόματα μερικῶν από κείνους πού δολοφονήθηκαν, πού τραύθηκαν από τά βασανιστήρια, πού ακρωτηριάστηκαν από τά μαρτύρια—αυτό είναι <αί μέθοδοι τής διαπαιδαγωγήσεως>. Κι αν ακόμα παραδεχόταν κανείς ότι οί έγκληματικές αυτές πράξεις αποτελούν μονωμένες περιπτώσεις πού οφείλονται στη θηριωδία τῶν οργάνων τής φρουράς, θά άρχούσε ή μαρτυρία τοῦ ίδιου τοῦ Ροδοκανάκη για νά άποδειχθεῖ ότι τό κράτος τό ίδιο έμπνέει και καθοδηγεῖ τούς δημίους τοῦ Μακρονησιού:

< Χρειαζόταν τό νησί αυτό νά είναι κοντά στην 'Αθήνα για νά μπορεί τό Γενικό 'Επιτελείο νά έπιτηρεί αυτά τά παιδιά >.

'Υπάρχουν επίσης μέσα σέ τοῦτο τό βιβλίο αρκετές μαρτυρίες από κείνους πού, γλιτώνοντας τέλος από τό Μακρονήσι, εξιστοροῦν τίς φοβερές έφευρέσεις τής ήθικῆς πίεσης και τῶν σωματικῶν βασανιστηρίων κάτω από τίς όποιες οί κρατούμενοι—οί <τρό-

φιμοι > όπως ἀγγελικά τούς χαρακτηρίζει ἡ ἀθηναϊκὴ
προπαγάνδα—ἐξαναγκάζονται νὰ ὑπογράψουν τὴ «δή-
λωση μετανοίας» — νὰ ἐνστερνισθοῦν τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς!..

Ὁ ἐλληνικὸς λαὸς μετ' ἑπλο στὸ χέρι ἀγωνί-
ζεται νὰ γκρεμίσει αὐτὸ τὸ καθεστῶς πού ἐγκαθίδρυ-
σαν οἱ ἀμερικάνοι στὴν Ἑλλάδα—νὰ καταργήσει τὸ
Μακρονήσι. Μὴ ὁ κόσμος ὑλόκληρος δὲ μπορεῖ νὰ
μείνει ἀδιάφορος: Τὸ Μακρονήσι δὲν εἶναι μονάχα
ἓνα στίγμα γιὰ τὸ μεταπολεμικὸ κῆσμο. Δὲν εἶναι
μονάχα μιὰ προδοσιὰ ἀπέναντι σὲ κείνους πού ἔχυσαν
τὸ αἷμα τους ἐνάντια στὸ χιτλερισμὸ. Δὲν εἶναι κἀν
μιὰ ἀπειλή. Εἶναι μιὰ πραγματικὴτητα
χιτλερικὴ.

Καὶ ἐνάντια σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα, κά-
θε τίμιος καὶ ἐλεύθερος ἄνθρωπος, ὅπου κι ἂν βρί-
σκεται, ἄς νιώσει τὴν ὑποχρέωση νὰ ὑμῶσει τὴ
φωνή του. Ἡ ὑποχρέωσή του δὲν εἶναι μονάχα ἀπέ-
ναντι σ' αὐτὲς τὶς χιλιάδες πού μαρτυροῦν ἐκεῖ. Δὲν
εἶναι μονάχα ἀπέναντι σ' αὐτὸ τὸν ἥρωα καὶ μάρτυ-
ρα ἐλληνικὸ λαόν. Ἡ ὑποχρέωσή του εἶναι ἀπέναντι
στόν ἴδιον τὸν ἑαυτὸ του: τὸ Μακρονήσι εἶναι τὸ μόν-
ον καθεστῶς πρὸς οἱ ἀμερικάνοι ἱμπεριαλιστές θὰ ἠ-
θελαν νὰ ἐπιβάλλουν στὸν κόσμον, ἂν μπορούσαν νὰ
κυριαρχήσουν.

Κάθε τίμιος ἄνθρωπος, ὅπου κι ἂν βρῆσκειται, ἄς
βοηθήσει τὸν ἐλληνικὸ λαόν πού πολεμᾷ νὰ τὸ κα-
ταργήσει.

ΓΔ

Μάρτυρες, τῶ καταγγέλλον καὶ ἐπιβεβαιώνον τὰ ὅσα σημειῶνται ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτῷ, εἶναι ἱκανοὶ, σ' ὁποιοδήποτε δικαστήριο βρεθῶν, νὰ τὰ καταθέσουν. Ἐξήσαν ὅλοι καὶ μαρτύρησαν ἐν τῷ Μακρονήσι. Ζοῦν τώρα ἐν τῇ Ἐλευθέρῃ Ἑλλάδι. Μαζὶ τοὺς μποροῦν νὰ καταθέσουν καὶ ὅλες οἱ ἄλλες χιλιάδες τῶν μακρονησιωτῶν. Οἱ μαρτυροὶ αὗτοι εἶναι:

1. Καλαμαρῆς Μήτσος	—	Στῆνη, Χαλκίδας.
2. Γκούρας Μήτσος	—	Θεολόγου, Θεσσο.
3. Ἀντωνάκης Γιαννῆς	—	Μυτιλήνη.
4. Σταρατίου Γεώργιος	—	Παλιόρι, Χαλκιδεύης.
5. Γιαννούλας Μήτσος	—	Τόρναρο.
6. Γαλιατσάτος Κώστας	—	Κεφαλονία.
7. Τσικουτῆς Ἀλέξης	—	Σιταρία, Φλώρινας.
8. Μπαίνας Ζήσης	—	Σούλι, Ἀραλίας.
9. Γεωργιόπουλος Θεόδωρος	—	Πετραῖας.
10. Δροσινάκης Γεώργιος	—	Θεσσαλονίκη.
11. Χατζηλαμπρού Ησώας	—	Μυτιλήνη.
12. Κροῦρας Θεόδωρος	—	Γλυφὸ, Τρικκαλῶν.
13. Κοντρέβης Παρασκευῆς	—	Γκελί, Μυτιλήνης.
14. Χρυσορίτης Πέτρος	—	Φλώρινα.
15. Ἀλαφοῦζος Γεώργιος	—	Ἀθήνα.
16. Ντίκας Γιαννῆς	—	Παλαμῆ, Καρδίτσας.
17. Μπεγγῆς Σταῦρος	—	Σαλαμίνα.
18. Φουρνῆς Ἀχιλλῆας	—	Φαναρί, Καρδίτσας.
19. Ἀγαλιάνης Ἀντώνης	—	Θεσο.
20. Δουδουλάκης Λευτέρης	—	Γέρινο, Κρήτης.
21. Δούγας Βαγγεῖλος	—	Ἀθήνα.
22. Χρόνης Καραλαμπρός	—	Φραγκοῦ, Καρδίτσας.
23. Τσιλίκας Ἀριστείδης	—	Τρίπολη.
24. Ἀτσαλάκης Γιαννῆς	—	Ἄι Νικόλας, Κρήτης.
25. Γκίτης Γεώργιος	—	Ἀλεξανδρούπολη.
26. Ἀντιπαρματόγλου Μήτσος	—	Πετραῖας.
27. Μπετῆς Γιαννῆς	—	Δρομα.

28. Γραμματικόπουλος Θεόδωρος	—	Θασσαλονίκη.
29. Βραντζάς Χρήστος	—	Φλώρινα.
30. Κυριτσέπουλης Βασίλης	—	Καστορία.
31. Τσουκαχής Βασίλης	—	Άρβία.
32. Γονής Γιάννης	—	Κεφαλονία.
33. Βλαχοζήσης Γεώργιος	—	Αιθιφύ.
34. Βαρθολομίου Χρίστος	—	Σέρρες.
35. Καραηπαναχής Λεωνίδας	—	Χανιά, Κρήτης.
36. Τυρανής Ήλίας	—	Σέρρες.
37. Βίλλος Θύμης	—	Γιαννίτσα.
38. Βλάχος Παναγιώτης	—	Νέο.
39. Γερανής Πέτρος	—	Κέρκυρα.
40. Άφθγιός Λεωνίδας	—	Κέρκυρα.
41. Δαδαλιάρης Γιάννης	—	Άγρια.
42. Γιατσός Γεώργιος	—	Γρεβενά.
43. Μαητρινίου Θεόφιλος	—	Κέρκυρα.
44. Δατέρης Σταμάτης.	—	Εύβοια.
45. Άριτσής Θανάσης	—	Σέρρες.
46. Κοντοζήσης Περικλής	—	Γιαννίτσα.
47. Βαραχής Θεόδωρος	—	Μυτιλήνη.
48. Γιαννίσης Παναγιώτης	—	Γορτυνία.
49. Βαρσάνης Ήλίας	—	Μεσσηνία.
50. Παπαδόπουλος Γιάννης	—	Κοζάνη.
51. Βατής Στρατής	—	Μυτιλήνη.
52. Ήλιόπουλος Ήλίας	—	Καστορία.
53. Παρταλής Στέφανος	—	Καστορία.
54. Καριστιανός Άναστασιος	—	Άθινα.
55. Γαλανέπουλος Δημ.		

Νά πώς εξιστοροῦν καί πώς περιγράφουν τό Μακρονήσι μερικολί από τοῦς νεκραναστημένους του. Καί εἶναι εἰς ἴδια εἰς παιδιὰ τοῦ λαοῦ τοῦ μιλάνε. Τά ἑλληνόπαιδα πού ἀρῆσαν σέο Μακρονήσι, ὁ ἕνας τό χίρι του, ὁ ἄλλος τό μάτι του καί ὄλοι τους πολύ αἶμα. Ψυχικά, ἀν' αὐτοί μιλοῦνε γνέ κίνα πού εἶδανε σέο παρελθόν, αἰτό καθόλου δέ σημαίνει πώς εἰς πράματα ἀλλάξαν τόρα κεί κάτω.

ΜΑΚΡΟΝΗΣΙ

Ο ΠΟΙΑ ειδυλλιακή εικόνα και αν θύληται να του δώσει: ο σύγχρονος έλληνοαμερικάνικος φασισμός, όσους λόγους κι αν έγραψε ο Στράτος, ο Ρέντης, ή και ο Μαντού-βαλος άκέρμα πού τό επισκεψτήκαν, όσα κι αν είπαν ο Σοφού-λης ή ο Τσαλδάρης, όσο και να τό στολίσαν «διδασκόμενοι» ό-πως ο Μοριόγλης, ο Σπύρος Μαλάς, ή και ο ήλίθιος Προεστίπου-λος, πού τόληψαν να πάνε και να κάνουν όμιλίες εκεί, κανένας δεν ήξευρε να μιλήσει όπως πάντα μιλούσε ένας από τους διοικη-τές του, ο Σκαλούμπας, ή απαισιότερη έγκληματική μορφή του στρατοπέδου.

Ήταν ο μόνιμος «ρήτορας» και ο «λόγος» του ήταν:

«Είσαστε προδότες, είσαστε έγκληματίες, τό πιστεύετε ρε;» Και μέ τό πιστόλι στό χέρι όποχράωνε τά καψόπαιδα να φωνάζουν: «Ναί, ναί».

Μιά κατακλείδα σταθερή και άκατάλυτη είχε πάντα ο λό-γος του: «Είσαστε φίδια κολοβά. Και τά φίδια θά πεθάνουν. Ό-ποιος δεν προτρεωθεί έμαλώς, θά προτρεωθεί άνωμαλώς.»

Πίσω από τους ώραίους όπορητικούς λόγους μέ τή χρυστο-μάθεια στό χέρι και τήν ύποκρισία στό χείλη, στη μορφή του Σκαλούμπας αποτυπώνεται ή αλήθεια του Μακρονησιός: **Η Θ Α Γ Ι Ν Σ Ι Ε ς φ α σ ί σ τ α ς, ή θ ά π ε θ ά ν σ ι ε ς.**

Και δεν ήταν λίγοι οι μελλοθάνατοι. 25.000 στρατιώτες, παι-διά του λαού. Αυτή τήν ώμή κουδούντα τήν έλεγε κάθε τόσο μπροστά,

εἴτε σὲ πολλοὺς—χιλιάρχους—μακρονησιώτας, εἴτε σὲ λίγους—ἐκατοντάδες—σ' ὅποιο λόγο ἢ τάγμα τοῦ κάπνιζε, εἴτε χατισωμένος, εἴτε ὄχι, εἴτε τοῦ ἀναθεῖ ὁ κατημὸς τοῦ παλίου ταγματάρχητι, εἴτε ὄχι.

Δέν τήν ἔλεγε μόνο. Τήν ἐκτελοῦσι. Μαζὶ μὲ ὄλο τὸ ἄλλο λαφεύσι: τῶν ἐγκληματιῶν σάν αὐτόν, μὲ σύστημα, μὲ μέθοδο, μὲ συνέπεια, μὲ λύση καὶ μὲ τσινοτικὸ τὸ χασίς. ἔκανε πράξη τὸ λόγο: Ἡ γίνεσαι: φασίστας, ἢ πεθαίνεις.

Ο Ι Δ Η Μ Ι Ο Ι

Ἄπο ὄω, ἀπο τὸ λόγο αὐτὸ ξεκινᾷ: τὸ Μακρονήσι. Καὶ γιὰ τήν ἀποστολή του χρειάζεται, φυσικά, εἰδικὰ διαλεγμένους βασιανιστὲς μέσα ἀπ' ὄλο τὸ ἐγκληματικὸ πάνθιο πού διαθέτει ὁ μοναρχοφασισμὸς. Βασιανιστὲς πού νά ξαίρουν νά βασιανίζουν ὡς τὸ θάνατο μὲ ὄω πρόσοντα: Τὸ σύστημα καὶ τήν ἔλλειψη ἐλάχιστου ἔχγους ἢ θιχοῦ ὄσταγμοῦ. Τὸ Μακρονήσι: χρειάζεταν τοὺς ἐγκληματίας τῶν ἐγκληματιῶν. Ὁ ἐγκέφαλος τοῦ μοναρχοφασισμοῦ (τὸ ὄπουργιὸ Στρατιωτικῶν, τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο καὶ ἢ Γενικὴ Ἀσφάλεια) ἔκανε τήν ἐπιλογή. Θά γνωρίσουμε τοὺς ἐκλεκτούς πάνω στήν ἐκτέλεση τοῦ ὄργου τους. Οἱ ἐκλεκτοὺς εἶναι γνωστοί. Ἄς σημειώθουν πρώτα ἀπο τὸν κάθε Ἐλληνα τὸ ὄνόματά τους. Θά χρειαστοῦν πολὺ σύντομα:

Δ α ο ὄ λ η ς, συνταγματάρχη, γενικὸς ὄιοικητής τοῦ στρατοπέδου. Μ π α τ ρ α κ τ ἄ ρ η ς, συνταγματάρχη, σύνδεσμος τοῦ Γεν. Ἐπιτελεῖου. Αὐτὸς πήγαινε καὶ ἐρχόταν ταχτικά στήν Ἀθήνα γιὰ ἄμισθι συναντήση μὲ τὸ Γεν. Ἐπιτελεῖο. Ἐπομένως τίποτα ὄς γινόταν καὶ ὄπει φυσικά γίνεσαι: τὸρα σὲ στρατόπεδο χωρὶς γνώμη, ἐγκριση, διαταγή τοῦ Γεν. Ἐπιτελεῖου.

1ο ΤΑΓΜΑ: Β α σ : λ ὄ π ο υ λ ο ς Ἀ ν τ ὄ ν, Λοχαγός, ὄιοικητής. Κ α ρ ὄ ἄ ρ α ς, Ὑπολοχαγός. Κ α σ τ ρ ῖ τ η ς Γ., Ἀνθ)γός, Διοικητής Ἀστυνομίας Μονάδας (ΑΜ). Σ α λ ὄ α ρ ἄ ς Χ ρ., Διοικητής λόγου ἀσφάλειας. Χ α τ ζ η μ : χ ἄ λ η ς Γ., Ὑπολοχαγός. Π ε ρ ὄ η ς Ε ὄ σ τ ρ ἄ τ : ο ς, Διτής τοῦ 2ου λόγου (πειθαρχεῖο-σῴρμα). Α ο ν ὄ ὄ η ς Σ ἄ ὄ ὄ α ς, Ὑπολοχαγός. Βοηθός τους εἴχανε ὄσκάδες ἄλλους, τὸν ἔνα χειρίτερο ἀπτόν ἄλλο. Σημειώνου-

μη τόν 'Εντέρι, τόν Δημητρόπουλο, τόν Φασάρη, τόν
Λώλη, τόν Ροδέλα.

2ο ΤΑΓΜΑ: Στυλιόπουλος 'Ηλ., 'Αντ/ρχης, Δ/τής.
Τριανέτος Γ., Ταγ/ρχης Δ/τής (ἀντάξιο ἀρχότερα). Βοηθόι οί
ἀλτραμίτες Παραράς, Σμυρλής, Παυλής, Βαλαδαν-
νίδης, Βούλγαρης, Καραφώτης, Πράνζος, Ζε-
κάνος, Γ., Μπουτσικάρης Κ. καί άλλοι πολλοί.

3ο ΤΑΓΜΑ: Σκαλοῦμπανας, Λοχαγός Δ/τής (τόρα ἔ-
ργει ταγ/ρχης στή διάθεση τῶ Γεν. 'Επιτελείου), Στρανιανός
Μ:γ., 'Ανθ/γός Δ/τής λόγου ἀσφάλειας. Μπαρούχος Μ:γ.,
'Υπολοχαγός. Βοηθόι ἀλτραμίτες: Χατζημανώλης, Ζερό-
νης, Καρανής, Δόγνας, Λάκνας, Καλλιίδης
'Αθ., Βουλγαράνης, Λαγός, Γανώσης, Θεογα-
ρόπουλος, Ζαδογιάννης, Λιάσνος, Καλπά-
νης, Δούνας κ.ά.

'Ο καθένας ἀπ' αὐτούς δέν ἦτανε λιγότερο ἐκτανιστής ἀπ-
τόν ἄλλο. Δέν ἦτανε λιγότερο ἐκτανιστής ὁ διοικητής τοῦ τάγμα-
τος ἢ τοῦ λόγου ἀπὸ τόν ἀλτραμίτη, ὡς ὁ ἀλτραμίτης ἀπὸ τόν
λοχαγόν ἢ τόν διοικητή.

'Η διαφορά ὁρίζεται στήν εὐδικότερα ἢ στή μαστοριά τοῦ
καθινός. 'Ο Στρανιανός, π.χ., πρῶτος βοηθός τοῦ Σκα-
λοῦμπανα, εἶχε εὐδικουθεῖ γά κότε: μαλλιά μέ τό σουγιά, ἢ
γά ἐπαρμόζει τόν μαρτύριο τοῦ «φάλαγγα» μέ δικτε του μέθους ἀ-
νατριχιστικέ.

'Ο Βαλαδανίδης εἶναι μαίετρος καί καμάρ: τοῦ στρατοπέ-
δου στήν τάξη γά ἐπαρμόζει τούς κρατομένους πιέζοντας τή
γεννητικὰ τους ὄργανα ὡς τή λιποθυμιά καί ὡς τόν θάνατο. Κι ἔ-
τσι ὅλοι, ὁ καθένας μέσα σ' αὐτό τόν ὄργιο τοῦ ἐγκλήματος ἔχει
προσφέρει καί γάτε τόν δικόν του, τόν ξεχωριστό, ὅ,τι τοῦ ὁσαγόρευε
ἢ ἀρωστημένη σαδοστικὴ φαντασία του, γιὰ τόν «ἀναμωρρωτικόν σι-
μινάριο» τοῦ Μακρονησιού.

Η ΥΠΟΔΟΧΗ

Όποιος έκανε στο Χαϊδάρι, στην πρώτη κατοχή με τους γερμανούς, θά θωμάται για πάντα τον τρόπο της υποδοχής μέσα στην απομόνωση του μπλόκ 15 των νοσηρευμένων μελλοθιάγων. Μέσα απτή διπλή σειρά από έσοιους με τό θούρδουλα στο χέρι περνούσε ό νέος κρατούμενος για να καταλήξει ματωμένος, τσακισμένος, εξουθενωμένος, στο κελί του. Ήταν τό πρώτο σπάσιμο ήθους.

Στό Μακρονήσι τό μαρτύριο της υποδοχής γίνεται με μεγαλύτερη ένταση, θρασύτητα, σαδισμό και διάβρωση.

Γιά ν' αποχτήσει τό στρατόπεδο τους 20.000 περίπου κρατούμενους στρατιώτες μέσα στο 1948, λουλούθησαν καρναλίς-καρναλίς τά στρατιωτικά παιδιά του λαού από τά διάφορα «Κέντρα Βασικής Έκπαίδευσης» της χώρας. Και κάθε φορά που τά καρνάτια έξόρτωναν 200 ή 300 ή και 500 και 600 στρατιώτες, τό λιφούσι των άλλων ήταν πάντα μπροστά έτοιμο για την υποδοχή και πένσιλο. Κατέβαν οι στρατιώτες άγέδοι και έαφνικά θραυλιόντουσαν άγίαμα στους διπλούς στύλους των άλλων που άρχίζαν να τους δέρνουν με ρόπαλο, με πέτρας, με χοντρά ξαγροκόλλατα, με σίδερα επάνω στο κεφάλι, στα χέρια, στις πλάτες.

Στό Χαϊδάρι, μετά την υποδοχή, ό νοσηρευμένος έπαρτε στο κελί του και ήσύχαζε για λίγο. Στό άμερικάνικο Μακρονήσι έπαρτε μια τελοιοποίηση. Οι καταματωμένοι νοσηρευμένοι πρήπεινά πάνε στα «Γραφεία της Διεύθυνσης». Πρήπει μαζί με την πρώτη γνωριμία της θρησκείας να αντικρύσουν και τους μεγάλους θεούς του στρατοπέδου. Μαζί με τά στοιχεία που θά τους ζητηθούν έχει θά τους έπιωθεί ήρθά-κυστά να υποβάλουν τη «θήλωστη μετανόηση». Και θά έπαυολογήσει τό ίδιο ανέλετο έυλοκόπημα όσο να πείσουν στο τάγμα. Στην προκαταρκτική αυτή διαδικασία του μαρτυρίου οι νοσηρευμένοι αντίκρυζαν τό Στρατιανό, τό Χατζημαυώλη, τον Καλιπάκη, τό Ήρθάκη και άλλους τους άλλους ν' άφρίζουν, να λυτάνε από τό αίμα των άλλων φανταρών που έχουν και τόσο πιο πολύ να χτυπάν.

Έτσι γινόνταν οι άλλες τις «υποδοχές». Έτσι έγινε με τους 600 φανταρών που ήρθαν από τό Κέντρο Δράμας στις 2 του Μάη 1948. Έτσι έγινε με τους 450 που ήρθαν από τό Κέντρο του Βόλου στις 13 του Ιούλη 1947. Έτσι έγινε με τους 300 της

Θεσσαλονίκης στις 16 του Σεπτεμβρίου 1947. Σ' αυτή την τελευταία ήταν και πολλοί διαβόητοι. Τους διάταξαν: «Πες κριθάρη», καινος δὲν πρόφερε καλά, έλεγε «κριτάρη». «'Α κριτάρη, βούλγαρος είσαι!» και τον άφτηναν λιπόθυμο, έτσι μπροστά, από τό ξύλο. Έτσι με έλασε. Όχι τοχαία. Αλλά με επιμονή, κανονικά και συστηματικά.

Ήταν και εώ, όπως στο Λαϊθάρη, τό πρώτο σπάσιμο του ήθους.

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

Ο όρος του στρατοπέδου ήταν αυτός πού είχε καθορίσει με την όμη του γλώσσα ο Σκαλομπακας: Ή θά υποταχτείς, ή θά πεθάνεις! Νά υποταχτείς σημαίνει όχι μόνο άπλως νά κάνεις «ότλωστη μετανοία», αλλά και νά μεταπλάσεις την ψυχή σου σύμφωνα με τό πρότυπο της όικης τους. Νά γίνει ότλη, τσιράκι τους, σπιούνος, νά βασανίζεις τους συναδέλφους σου, καινος. Μ' ένα λόγο, παύσεις. Ή θά γίνει τέτοιος άκριώς, ή θά πεθάνεις στο Μακρονήσι. Μέρος όρος δέ χωρεί. Ή «ότλωστη μετανοία» δὲν είναι παρά τό πρώτο όγμα. Αυτό λέγεται στη γλώσσα τους «άνανηρία» και όλο τό στρατόπεδο «Κέντρο ήθους και έθνηκής άγωγής», ή άκόμα «έθνηκή Κολομβιθήρα του Σκαλομ» — κολομβιθήρα του αίματος αντίξια του κράτους τους. Οι όγμιοι έαίρουν και τό έλέπουν, άλλωστε, πώς οι στρατιώτες πού έργονταν: απέξω, είτε κλημουνιστές είναι, είτε έαυτίες, είτε όργανοκρατικοί, είτε άδιάρθεροι, όσο και νά τους ποινούσαν προχτά οι πληγές από τό ξύλο της υποδολής, δὲν είναι διατεθειμένοι νά χάσουν την ανθρωπινή αξιοπρέπεια τους. Τό καθοριστός της άποκρίωσης και της αποδράκωσης, με τό σωματικό πόνος πολύ πέρα από τά όρια της ανθρωπίνης αντοχής, πρέπει συνεπώς νά είναι μέγας. Τό όγμα όφείλει ή να πεθάνει, ή να κοροήθει από αυτούς ήθικό χάος.

Από εώ και πέρα μπαίνει σε έφαρμογή ή «μέθοδος της διαπαιδαγωγότητος» του Μακρονησιού. Ή αρχή είναι ο ταχυνός καθημερινός κάματος της δουλειάς. Αλλά δουλειάς άσκησης. Νά κούδάλανι πέτρις σε μακρονές άποστάσεις, νά κούδάλανι άμμο από τη θάλασσα στα έράχια και από τά έράχια πάλι στη θά-

λασσα, να κούρλανε χαλίγια από τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο. ἤσανε καὶ εἶνα: τὸ μονότονο ἤμερήσιο καταθλιπτικό ἔργο 25.000 ἀνθρώπων. Ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῶν δουλευτῶν τῆς ἀσκοπῆς δουλειᾶς, οἱ ἀλτραμίτες στέκοντα: μὲ τὸ βούρδουλα ἢ τὸ ξύλο στὰ χέρια καὶ χτυποῦνε μὲ τὴν παρακροῖστη ἀπορμὴ ἢ καὶ χωρὶς ἀπορμὴ.

Ὁ κῆματος, διδάσκωνον οἱ μάρτυρες, ἤσανε διπλῶς ὅταν ἡ δουλειὰ ἄρχιζε στίς 8: τὸ πρωὶ καὶ σταματοῦσε στίς 11 τὸ μεσημέρι, μ' ἕνα σάβτο τῶν στὸ χέρι: χωρὶς φωνὴ καὶ τριπλῶς ὅταν ἀπὸ τίς 11 ὡς τίς 12, μέσα στὴν κἀψα ἢ στὴ ὄροχί τῆς μέρας, ἄρχιζε τὸ μάθημα-ὄμιλία. Ἦσαν τὸ ἴδιον μακρόσυρτο γελοῖο τροπάρη γιὰ τοὺς σιάνους, τὸν κομμουνισμό, τοὺς πωλημένους προδότες τῆς πατρίδας τοῦ Σκαλοῦμπανα. Τὸ ἀπόγευμα ἢ ἴδια δουλειὰ. Ἀπὸ τίς 2-5 μὲ τοὺς ἴδιους ἀλτραμίτες στὸ κεφάλι: καὶ ἀπὸ τίς 5-7 ἢ ἴδια ὄμιλία γιὰ τοὺς σιάνους, τὸν κομμουνισμό, τοὺς πωλημένους προδότες τῆς ἴδιας πατρίδας τοῦ ἴδιου Σκαλοῦμπανα.

Τὸ νερό καὶ τὸ φαγητό ἤσαν εἰδικῶς ρυθμῶς καὶ ποσῶς βασάνου. Τὸ νερὸ αὐτὸ, ποὺ ποτὶ δὲν κατοικῆθηκα, εἶνα: ἀνυδρῶ καὶ κούρλαδον τὸ νερὸ μὲ κἀψια ἀπὸ τὸ Λαύριο ἀπένασι. Τὰ ὀσρέλια γεμάτα, ἔμειναν ἐκεῖ στὴν παραλία νὰ τὰ βλέπουν οἱ κρατούμενοι. Ἡ δίψα εἶρανε τὰ στομάχια, ἢ γλώσσα γινότανε παρσί, τὰ χεῖλη προγαλισμένα ἀποξηροῦσαν λιγὴ ὄροσιᾶ, ἕνα κῆμαπο νὰ ξανασάνουν. Ἰπποτα Ὁ ἀλτραμίτης ἔπεινε καὶ ἔφτυνε τοὺς ἄλλους:

— Πίνου ἀνθρώπου νὰ πίνεις νερὸ ὅσο θέλεις.

Ἐπνοῦσε φουσιὰ νὰ γίνε: ἀνθρώπου σάν αὐτόν.

Μὰ καὶ τὸ φαγητό ἐπίσης ἤσαν εἰδικῶς ρυθμισμένο νὰ μαγαλιῶνε τὸ μαρτύριο τῆς δίψας. Ἄν σὲ κἀπεισον δὲν ἔφτανε, ἔπαιρνε γιὰ συμπλήρωμα μιὰ παρσιή φέγγα. Τότε τὸ μαρτύριο κορυφωνόταν, καὶ τρελοὶ ἀπὸ δίψα οἱ φατᾶροι ὀρμούσαν στὰ ὀσρέλια νὰ πιῶνε. Ἀπάνω τους οἱ ἀλτραμίτες, χτυποῦσαν ψοφιά, λυσασμένα. Ἡ ἄγρια αὐτὴ σκητὴ ἤσανε προπαγανδιστικῆς: Νὰ φέρε: τοὺς κρατούμενους στὰ ἀκρότατα ὄρια τῆς βιολογικῆς ἀντοχῆς καὶ ὅχι: σάν ἀνθρώπου πιᾶ, μὰ μὲ ξίφρινο ἐνστικτο τῆς αὐτοσυντήρησις νὰ συμπλέκοντα: μεταξὺ τους, νὰ ταπεινώνοντα: καὶ ν' ἀγριεύουν μπροστὰ στὸ σωτήριο νῆμα τοῦ λιγοστοῦ ὀρωμικου νεροῦ. Εἶνα: μιὰ καθαρὴ χιλιετικὴ ἐπιπόνηση γιὰ νὰ τσακίσει: τὰ νεύρα καὶ τὴν ἴθιακή ἀντοχὴ καὶ τοῦ πιᾶ συνειδητοῦ ἀνθρώπου: Μπροστὰ στὰ ὀσρέλια μὲ τὸ νερὸ, οἱ διψασμένοι κρατούμενοι, μέσα στὴ βιασύνη καὶ γάτω ἀπὸ τίς βουρδουλιές δὲν πρόφταναν ποτέ νὰ πιῶνε.

τα, ἀπένανστα, τὸ μοναρχοφασιστικὸ «σοβινισμό» τοῦ Μακροντισ-
οῦ. Ἔτσι εἶναι ἡ μέθοδος Χατζημανώλης: Ἔτσι λησαν τὴ νύχτα καὶ
σήμερον ἀπὸ τὸν ὕπνο ἓνα φαντάσο, τὸν πηγαίνανε στὰ Γραφεῖα
τῆς ΑΜ καὶ κατ', χωρὶς κανένα λόγο, αὐτὸς ὁ Χατζημανώλης
τὸν εἶδονε διασκεδάζοντα. Ἀπὸ κούραζόταν ἔλεγε στὸ φαντάσο
νά πάει στὸ φυλάκιο τάχα γιὰ νὰ ποῖ κάτι ἀπὸ μέρος του. Μά ἄλ-
λοι Χατζημανώληδες εἶναι, πρὸς εἰρήνην τὴ πατριῶν, μάλιστα ὁ δυστυχι-
σμένους πρακτικῶς ἔλεγε τὴν παραγγελία, τὸν ἀρχίζανε ὅλοι ματὶ στὸ
ἔθλο καὶ ἐγκαρδιζόνταν στὰ γέλια γιὰ τὴν ἐξυπηλάξια τοῦ ἀρχιδιμήσου.

Ἔτσι ἐκσανίστηκαν καὶ ἐκσανίζονται 25.000 Μακροντισώ-
τες. Ἐσχωριστὰ ἀναφέρονται τὰ ὄνόματα τοῦ καθηγητῆ Κατσαρού,
ἀπὸ τῆ Θεσσαλονίκης, πρὸς ἐκσανίστηκα μὲ τὴ μέθοδο τοῦ τσουβά-
λιου στὴ Βάλιασσα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Στρακιστό. Ὁ Ἀνδρέας Που-
ρῆς, ἀπὸ τοῦς Ὁρειῶς τῆς Εὐθόσιας, προλάθηκα ἀπὸ τὴ δόξα.
Ὁ Σταυρῆς Σταματόπουλος, ἀπὸ τῆ Μουσιλήτης, ἔχασε τὸ δασὶ
τοῦ γέροντος ἀπὸ τὰ ἐκσανιστήρια. Ὁ Βασιλείου Δατάκης, ἀπὸ τὴν
Εὐθόσια, ἔχασε τὸ μάτι του. Ἔτσι ἀκόμα ἐκσανίστηκα ὁ Παπαλῆς
Δημήτριος, ἀπὸ τὸ Ν. Φάληρο, πρὸς εἰρήνην παράλυτος καὶ τὰ ὄν-
του πόδια καὶ τὴν πρῶτα περπατᾷ με πατερίτσας.

Ἔτσι, ὁ ποιητῆς Μπίνας Κώστας, ἀπὸ τὴν Ἐλασσόνα, πρὸς
ἐπαθε παράλυση τῶν ποδῶν. Ἔτσι, ὁ Ἀναστασιᾶδης Χρῆστος,
ἀπὸ τὰ Καθάρια, μὲ τίς συχνὲς αἰμοπεθῆεις του. Ὁ κατὰ-
λόγος εἶναι μακρῆς, ἀτέλειωτος. Οἱ στυμμενοὶ μάρτυρες θυμολύονται
ἐκκατοντάδες τρομαχτικῶς περιστάτικῶς, μὰ δὲ θυμολύονται ὀνόματα.
Θὰ ὀρεθῶν ὅλα καὶ σύντομα. Ἡ λαϊκὴ δικαιοσύνη δὲ ἔχει κούρα-
σει: νὰ εἶ παῖ.

ΤΟ ΣΥΡΜΑ

Τὸ «σύρμα» ἔχει μιὰ μικρὴ προϊστορία. Στις 23 τοῦ Μάρ-
τη 1948 πήρανε ἀπὸ τὸ 3ο Τάγμα 1.500 φαντάρους πρὸς ὄν τῆσι-
λαν νὰ κἀνουν ὀφλιωτὴ καὶ τοῦς πήρανε στὴν περιοχὴ τοῦ 1ου
Τάγματος. Τοῦς εἶδῆγησε ἀμέσθητος λεγούσης ἀλφαμίτες. Σ' ὅλη τῆ
διαδρομῆ τοῦς χτυποῦσαν καὶ ἀπαιτοῦσαν νὰ τραγουδᾶνε.

— Τραγουδᾶτε, ρε! Τραγουδᾶτε «Τοῦ ἁγίου τὸ γυνῶ». Τρα-
γουδᾶτε τὸ «Τὴ θύλον οἱ Βούλγαροι: μὲς στὴ Μακεδονία». Τρα-
γουδᾶτε ρε Βούλγαροι!

Αύτοι ως τότε δεν εργαζόταναν και το βίβλο έπειτα πάκο τους πηγά, ανέκτησε. Τό έρχοι τους παράτασαν βυθ-βού άπέσο άποτ άποσηγνά τους. Τους είπαν: Όσοι βιά κάνουν δήλωση να καθήσουν κάτω. Όσοι όχι, να μένουν όρθιοι. Δεν κάθισαν κανείς. Τότε τό λιφούσι περνούσα από μπρός τους και έαναγκασούσε: «Θά κάνατε δήλωση και γροπώντε με εξαχρονάλαμα, με μπαμπού, με ρόπαλα, με σίδερα, ώπως ο μάστορας πορταζόσαν αντίθετος.

Τά μπαμπού ήταν γουρά σαν άντρικό μπράτσο και γροπόμεναν για πάσαλο σ' αντίπαλα. Δώρο έγγλέζικο ή αμερικάνικο. Στά γέλια του Κασρίτη, του Καρδέρα, του Σαλάρά, του Παρη και των άλλων των Βενέτη, Κομπόρη, Φασάρη, Δημητρώπουλου, Χούλιαρη, Ιακώβη, Λώλη, Λώρη, Πύλιου κ.ά. που πρωτοστατούσαν ναίσο τό έρχοι, ήταν βουνα όργανα. Πολύ τους ένοσηλάτρετι τό έγγλέζικο δώρο. Σ' αυτή επί παροχή (του Ιου Τάγματος) έδούληταν τό σίγμα λίγο άργότερα, τον Απρίλη του 1948.

Ήταν ένας τόπος πραγματικός με τριπλή σειρά τριπλο-επιπέδων. Έίχε μέσα συγκροτημένη οί «μή μετανουόντες», οί άνεπίθιχτοι «γθιολής άποσηγ», τό «κόκκινα φίδια». Λώρσαν τους έπιστήμονες και τους φοιτητές από τους «άπλοκούς», που δεν ήσαν πολιά γράμματα. Μόνον: έτανασέτε σ'ό σίγμα ήσαν ο Κασρίτης, ο Παρης, ο Λουκιάτης, ο Βάλας, ο Δημητρώπουλος, ο Φασάρης, ο Κοκίτης. Ήταν διαλογιέκο: έπειδή τό σίγμα είχε έτα-ρεινική άποσηγ μέσα σ' όλο τό σιματόπιδο. Έδω πιά έταάνωσαν μέρα νόγη. Κανείς μάστορας δεν έπρεπε να λιποθυμήσει λιγότερο από δύο φορές τό μαρτυρητο. Και τό λιποθυμούσε ποτέ λιγότερο. Οι φίλακτες άγροπυόσαν πάνω σ' αυτό. Τρέχοντας, τό βί-ματα κούκλιόσαν θεόρατος πέτρις και γέμιζαν ένα ρόβια που ότ γέμιζε ποτέ, ή έσχωμάτωναν με τό νόγη ένα πιδόρο έρχο που έστεινε πάντα άσάλευτος. Έίχε έταάνωσαν τό γιό του Μ. Κόρκοου εργαόστας με σιδερένια κανάλια τό δάχτυλα, τό μύτη, τό σινα. Όλα τό άνω και γουέδοντας πάνω σ'έτι κολιά του. Έίχε έταάνωσαν τον Αναστασόπουλο Παντολή και έμεινε γουέτι ποδάρια. Έίχε έταάνωσαν άπαρία έναν τλικωμάνο έθνοπρωτόση και ο Δημητρώπουλος με τό Φασάρη του έγάλασε τό γουρά βίντια με κανάλια. Έστειρα του τακίανσε με σίδερα τό μούτρα και ο μάστορας πέθανε τό τρις μέρες. Πέθανε και θάπτεσε σαν τό κανάλι. Θά έρού-με τό όνομά του. Τίποτα ότ θά γαθίσι.

Από τό Μακρονησο τό γλιτώσαν ούς οί τιμημέκο: άίσωια

προς τον Ε.Α.Α., άδρια περιστάσεις δε γάλλων ουτε από την οργανωμένη άποδοτικότητα των ταγματάρχων, των ταγματάρχη λίτ, Σκαλιόμπαντα, ουτε από τους εθνοελευθερωτές, ουτε από το έθνος ως την αντιστάση.

Το Φλινόβι, τον 1948 μεταφέρουν από την εστία το στρατιώ Σαρίτς, τον επιμελητή αρχηγό του εθνοελευθερωτικού Ε.Α.Α., για να τον κλείσουν στις φυλακές του Μακροσπίου. Όταν το κρούσι από τον εθνοελευθερωτή λαό του υπηκόου, μετέπειτα έθνος οι γαλλοί του στρατοπέδου και προηγήσαν το στρατιώ:

— Βούλγαροι! Πολέμοι! Πολέμοι! Τόμοι!

Ο στρατιώτης έμεινε στο κατάστημα του κρησίου και της κοίτης άδριαρχος. Άδριαρχος του γάλλου πολεμίου Έμ. Καί πίσω του γάλλοι πολεμίου άδριαρχος. Το μεταφραστικό κρούσι και η άποδοτικότητα. Δεν είναι τίποτα, ουτε κούρα.

Η λύση των ταγματάρχων του στρατοπέδου γάλλοι πάντοτε έργο της για τους άδριαρχους και μάλλον τους άδριαρχους του Ε.Α.Α. Στά μετά τον Άπριλ 1948 πησαν από το Γ! Κέντρον Παροικίας του κρησίου, όπου κρησίουσαν κρησίου 6000 άδριαρχους και κρησίου άδριαρχος, τον άδριαρχη Μουστράκη, από τους στρατιώτες γάλλους του Ε.Α.Α., για να τον μεταφέρουν, μαζί με 8-10 άλλους άδριαρχους, στις φυλακές του κρησίου. Πησαν εθνοελευθερωτές για το Σκαλιόμπαντα να γάλλοι όλο το παλιό ταγματάρχικό μένος του οργανωμένου με «εθνοελευθερωτή» για τα «εθνοελευθερωτή». Η μεταφορά γάλλοι με άδριαρχους και το άδριαρχος έθνοελευθερωτές κρησίου από το Βο Γάλλο. Βούλγαροι εθνοελευθερωτές του Γάλλου και όταν το άδριαρχος έθνοελευθερωτές, το στρατιώτησαν με όλη η μνηστική των γάλλοι κρησίου έθνοελευθερωτές με έθνος, γάλλοι, κρησίου, κρησίου, και κρησίουσαν. Ο Μουστράκης έθνοελευθερωτές οι λίττα λιαστά, λιπώγιοι. Οι άλλους άδριαρχοι έθνοελευθερωτές το έθνος αντιστάση. Οι γάλλοι κρησίου εθνοελευθερωτές να κρησίου. Οι κρησίου με εθνοελευθερωτές του γάλλου αντιστάση έθνοελευθερωτές και κρησίου με κρησίου έθνοελευθερωτές με κρησίου. Κάτω, το άλλο κρησίου έθνοελευθερωτές να κρησίου: «Πολέμοι! Πολέμοι! Βούλγαροι! Άδριαρχος πολεμίου! Θάνατος πολεμίου Βούλγαροι!» Πησαν έθνοελευθερωτές, χωρίς να κρησίου μένος, ο Σκαλιόμπαντα με το Στρακιά, το Μακρόβιο, το Γάλλο, το Λατινικό και ο, εθνοελευθερωτές κρησίου με το έθνος. Έθνοελευθερωτές τους Γάλλους, ο Σκαλιόμπαντα δεν έθνοελευθερωτές: ουτε να κρησίου, ουτε να έθνος σεθ γάλλοι τους άδριαρχους του Ε.Α.Α. Όχι κρησίου κρησίου, με λίττα έθνοελευθερωτές να κρησίου και το κρησίου: του. Τόμοι, έθνοελευθερωτές τους άδριαρχους κρησίου, και σεθ γάλλοι

τούς έθελε και μπορούσε όπi ώρα ήθελε να τους χτυπά, να τους έ-
ξουδεύει και να τους θανατώνει άχόμα. Μπορούσε λοιπόν να μή
διασχιτάξει;

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ 29 ΦΛΕΒΑΡΗ ΚΑΙ 1 ΜΑΡΤΗ 1948

Τά αποστάματα της πολιτικής του Μοναρχοφασισμού στο
Μακρονήσι δεν ήταν ικανοποιητικά. Τον άχριστο, ό ίδιος δεν τά έκρι-
νε ικανοποιητικά ως τό Φλεβάρη του 1948. Παρά τό έγκλημα και
τήν άπειλή του θανάτου, όνύμνη δεικνύει χιλιάδες στρατιωμένα
παιδιά του Έλληνικού Λαού πρόσαλαν τήν αντίστασή τους. Μά ό
σκοπός του στρατοπέδου για τό μοναρχοφασισμό δεν ήταν άπλώς
να συγκιντώσει και να άπομονώσει τους δημοκρατικούς στρατιώ-
τες από τον ύπόλοιπο μοναρχοφασιστικό στρατό. Ό σκοπός ήταν
πό μεγαλύτερος. Έπιζητούσε τή άειτη ύποταγή, μέ όλα τά μέσα, των
δημοκρατικών στρατιωτών πού συγκιντώσει στο Μακρονήσι, ώστε
να παρουσιάσει μετά μέτρα 25.000 άνθρώπων πού άποκηρύχουν τήν
«άνταρσία» και «τάσσονται παρά τό πλευρόν του νομίμου κράτους».
Υπολόγιζε πως αυτό θάγε τεράστιο αντίγγραφο στον Έλληνικό λαό.
Μά τό Μακρονήσι, αντί μέ τίς «δηλώσεις» να άποδώσει τά ήθικά
πολιτικά αποστάματα πού λογάριζε ό μοναρχοφασισμός, έγινε
ό ήθικός τάρος του μοναρχοφασισμού: Όλος ό κόσμος στην Έλ-
λάδα ξαίρει τί είναι τό Μακρονήσι, ξαίρει τί είδους «άνταρση-
ση» γίνεται και και μέ ποιο τρόπο.

Μά από τον ήθικό του τάρος ό μοναρχοφασισμός δε θά έ-
πιζητούσε άλλον τρόπο για να όγει, παρά μόνο τό έγκλημα: Με
καινούργιο έγκλημα να καλύψει τό έγκλημα. Κι αν τό Μακρονή-
σι είχε ως τότε άποτύχει, για τό μοναρχοφασισμό θά ήτανε άπα-
ράδεχτη κάθε σκέψη για να τό καταργήσει ή έστω και να με-
τριάσει τή θρηικονδία του καθιστώσους. Έπρεπε, αντίθετα, να έγκαι-
νιαστεί άλλη πολιτική, ριζικότερη, άποφασιστικότερη, για να λι-
γίσει ή αντίσταση των παιδιών του λαού. Να σπάσει, επί τέλους,
τό ήθικό τους. Να σκορπιστεί ανάμεσά τους ό τρόμος και τό όδρος.
Και μέ ένα μεγάλο-μεγάλο έγκλημα να ξεκάνει μετά και καλή μέ τίς
«δηλώσεις», σκεπάζοντας ταυτοχρονα όλα τά άλλα έγκλήματα.

Έτσι, όργανώθηκε ή στραγή της 29 του Φλεβάρη και της
1ης του Μάρτη 1948.

Με τὸ πρόσημα πῶς θὰ γινόνταν ὁμιλία, συγκέντρωσαν ὁ-
λόκληρο τὸ 1ο Τάγμα, (5.500 ἄνδρες), μέσα σὲ μιὰ γκαράζα, τὴ
γινωστὴ στὸ Μακρονίσι μὲ τὸ ὄνομα «Χαράζα τοῦ θανάτου». Γύ-
ρω τὰ ἑξήματα εἶχαν πιεσθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀλφαιμίτες μὲ κρόνη, αὐ-
τόματα, πολυβόλα καὶ ὄπλους. Φυλάκια καὶ σκοπιές στήθηκαν
παντοῦ. Μέσα στὴ γκαράζα, οἱ γλιάνοι κρατοῦντο, ἐκίρνοντας
πῶς ἐπρόκειτο γιὰ ὁμιλία, εἴλεπαν τοὺς ἀλφαιμίτες ἀκροβουλιαμέ-
νους ὁλόγυρα καὶ δὲ μπορούσαν νὰ καταλάβουν γιατί.

Ήταν ἡ ὥρα 9 τὸ πρωί, μέρα Κυριακή. Ὀλότρελα ἐκτυνιὰ
ἄρχισαν τὰ πυρὰ ἀπὸ τὰ γύρω ἑξήματα. Δὲν προσηγήθηκα τίποτα.
Τοὺς εἶχαν ἀπλῶς εἰδοποιήσει νὰ συγκινηθοῦν ἐκεῖ καὶ εἶχαν
μόνο ἀκούσει ὅτι θὰ γινόνταν κάποια μεταφορά ἀπὸ τὸ 3ο Τάγ-
μα στὸ ἄλλο. Ὁ μοναρχοστρατιώτης καὶ οἱ ὄπλοι τοῦ στὸ Μακρο-
νίσι θιώρησαν περὶ νὰ σιτηνοθετήσουν μιὰ πρόκληση. Ἡ ἀγρι-
ότητα τῆς ἐπίθεσης γινόνταν ἔτσι μεγαλύτερη.

Με ὅλα τὰ ὄπλα χτυπούσαν ἀπάνω στὴ μάζα, πρὸ μέσα
στὸ γαλακτὸ τῶν πυροβόλων, συναϊδύτητα καὶ κουλουριάτητα.
Ἡ ἀπόγκωσι 5.000 ἀνθρώπων, πρὸ ἀνοπεράτιστοι θέρουνταν τὴν
ἐπίθεση τοῦ θανάτου, δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ γινόμενα πρὸ μπορούν νὰ
περιγραφούν. Μέσα στὴν κραυγὴ τους: «Μὰς σκοτώνουν», κλαίνοσα:
ὅλη ἡ ἀγωνία τῆς ἐσχάτης ἀπόγκωσις. Οἱ στραίτες πέρτων πάνω
στὴν πυκνὴ μάζα τῶν ἀλλόφρονων ἀνθρώπων, πρὸ στραχηλια-
σμένοι ὁ ἔνας μὲ τὸν ἄλλον στὴν κινή μέρη, δὲν ἔχουν κανένα
τρόπο καὶ κινή ἐλπίδα νὰ ἐφεύγουν. Με τίς πρώτες ριπές σφαι-
ρίστηκαν χίμω 7 σκοτωμένοι καὶ 12 τραυματισμένοι. Δυὸ ἄλλο-
φια ἀπὸ τὴν Πρέσιζα ἀγκυλισμένοι πέρτων μαζί, ὁ ἔνας σπο-
τωμένος, ὁ ἄλλος ἐκτρέψα τραυματισμένος καὶ ὁ ἔνας κροιάζει τὸνο-
μα τοῦ ἄλλοφρονὸς τοῦ ὅσο πρὸ ἐφεύγεται καὶ αὐτός.

Οἱ κροιαλισμοὶ τῶν πολυβόλων πύχουν τίς κραυγές τῶν
θυμάτων. Μερικοὶ, μέσα σ'αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς ὑπέρτατης δοκιμα-
σίας, ἔχουν τὴν ἱβική δύναμη νὰ ἰσχυροῦν πάνω ἀπὸ τὸ θάνατο.
Ὅρθοι, ἀνάμεσα στὴν ἀπεγκοσμένη μάζα γινόμενων τὸ στήθια τους.

— Χτυπάτε ἄνδρες! ... Χτυπάτε γρήγη τοὺς ἄσπλους! ...

Οἱ ριπές ἐξακολουθοῦν. Καὶ ἡ μάζα, κάτω ἀπὸ τὰ πυρὰ,
σέρνεται καὶ ἀποτραχέεται πρὸς τὸ γήπεδο, μερικὲς δεκάδες μέτρα
πρὸ κάτω, κροιάζοντας τοὺς νεκροὺς καὶ τοὺς τραυματίες στὸ νο-
σοκομεῖο τοῦ Τάγματος. Τὰ πυρὰ πάφταν. Σὲ λίγο κατέβησαν καὶ
καὶ ὁ προσωρινὸς τότε διοικητὴς τοῦ Τάγματος Καρναμπέλιος μα-
ζὶ μὲ τὸ Βασιλόπουλο, διοικητὴ τοῦ 2ου Τάγματος. Σύζωμη ἡ
μάζα τῶν φασάκων ἔβηκε τὴ δύναμη νὰ τοὺς φωνάξει: «Ναρθεῖ

δημίων. Στήν ὑποπητή πρόσκληση τοῦ Μπαϊρακτάρη νά συγκεν-
τρωθοῦν στήν Το Λόγο δέν κωνήθηκε κανείς ἀπό τή θέση του,
οὔτε ἐγγήσαν ἀπό τίς σκιρτές τους. Καί ἀργεῖσι τότε ἡ νέα ἐπιθε-
ση μέ αὐτόματα.

Φωνές πόνου, κραυγές θανάτου, γέμισαν τήν ἀειμόσυνη. Μά
οἱ ἄνθρωποι παλαίονν πιά ἐνάυτια στά χεῖρη. Οἱ ἄσπλοι ἄνθρω-
ποι ἐνάυτια στούς δουλοφρόνους. Δέν ἤθελαν νά ὑποταχθοῦν. Ἦσαν
ἡ ἔσχατη ἀμυνα πού μπορούσαν νά προσάξουν: Ἄντι νά πάνε στήν
Το Λόγο τραβήξαν πρὸς τή θάλασσα. Πού θά πήγαιναν; πούθε-
νά! Δέν ἤθελαν μόνο νά ὑποκίβρουν.

Ἄπό καί τούς θέριζαν τά κωδράκια τῶν περιπολικῶν. Κό-
λαση πιά παντοῦ. Μέσα στίς σκιρτές αὐτίς τοῦ αἵματος, τοῦ θα-
νάτου καί τῆς ἀλλοερωσύνης, κάποιος κόρην μέ ἐσχάτη τίς ἀρτη-
ρίες τους γιά νά πιθάνουν, πολλοί πέρτασε στή θάλασσα γιά νά
πνιγοῦν. Μά τούς προλαβαῖναν οἱ ριπές καί τούς ἀποπέλειωναν.
Ἦνας φαντάρος βλέποντας τόν ἐχθρό του νά πέρτει νεκρός πλάι
του, γόμφωσε τά στήθια του καί ἐκράζε ξιπρηνός:

— Χτυπάτε φονιάδες, ἐγκληματίες, ἀνάντροι! Χτυπάτε!

Μιά ριπή τόν ἐάπλωσε καί αὐτόν.

Ὁ Σκαλιόμπακας, ὁ Μπαρδούχος καί οἱ ἄλλοι μέ τὸ πιστό
λι στό χέρι σκότωναν ὅποιον ἐβόλιπαν μπροστά τους, μέτρα καί ἔξω
ἀπό τίς σκιρτές. Οἱ σφοδρὸι τῶν πτωμάτων ἦλο καί μεγαλύτερον. Καί
τότε, σ' αὐτό τὸ ἀνιστόρητο φονικό, μόνοι ἄνθρωποι γῆς καί οὐρα-
νοῦ, τά γλιόλας ἀνομιράσπιτα Ἑλληνοπούλια ἄνοιξαν τὸ στόμα
τους καί φάλλανε τόν ἐθνικό ὕμνο.

Ἦσαν ἡ τελευταία καταταγή τῶν μελλοθανάτων. Μά οὔτε,
φρονιά, μπορούσε ὁ ἐθνικός ὕμνος νά σταματήσει τή μαχία τῶν
δουλοφρόνων. Τὸ μακλικὸ συνεχίζεταν. Νικητές καί τροπαϊδοῦχοι πιά
οἱ φασίστες στό πεδίο τῆς ἀειμόσυνης μάχης, συγκέντρωσαν τά
ζωντανά-θύματα τοῦ κατωλεσμένου τοῦ Το Λόγου σὲ μιά χαρὰ-
δρα. Νίκησαν; Νίκησαν μιά ἀπ' αὐτίς τίς νίκες πού θάδουν γιά
πάντα τούς νικητές.

Ὁ θριαμβώτης Σκαλιόμπακας ἐόρακε λόγῳ. Ἡ «κομμουνι-
στική ἐπανάσταση» κατετάλη. Ἡ Ἑλλάς ἐκέρη. Ὅσοι θάρθουν
τόρα σὲ βο Τάγμα, νά κάνουν δηλώσεις ἢ θά πιθάνουν.

Ἀργεῖσι τότε ἡ σκιρθεσία γιά τήν κάλυψη τῶν εὐθρακῶν
μέ τή διαστρωγή τῶν γεγονότων. Τά θύματα μαθαίνουν τότε πώς
εἶχαν κάνει «κομμουνιστική ἐπανάσταση». Ἀλλά ὁ σκοπός ἦταν
φανερός. Φανερότατος μετὰ τά γεγονότα. Ἐπρίπε νά κἀνουν ὀη-
λώσεις, ἀλλεῶς τὸ μακλικὸ θά συνεχίζεταν.

Ἡ ὀλοκλήρωση τῆς σκηνοθεσίας ἦταν ἢ ἐπὶ τόπου σύλληψη τῶν «προσάιτιων τῆς ἐπανάστασης» Ἔτσι πιάστηκαν ὅλοι οἱ ἀεροπόροι καὶ ναῦτες καὶ μαζὶ τοὺς οἱ θεωροῦμενος ἡγετικά στελέχη: Κατσάρης, καθηγητής, Ἀρσένης Ἀρ., γιατρός, Μουρελάτος Ν., φοιτητής, Ταχαρόπουλος Ν., φοιτητής, Μπαλότας Ν., γιατρός, Μπαλάμπας Γ., φοιτητής, Πανταλῶν Παντελής, ἐργάτης, Δικάρσιος Π., Δικηγόρος, Τσιγαράς Δημήτριος, ὀπάλλληλος, Μαγροαπλής Γ., Γιαννούσης Λ., Βαράνης Ο., Κατσαρότης Γ., Γιουκαρδάκης Χαρ., κ.ἄ. καὶ κλείστηκαν στίς φυλακές. Σύνολο 163. Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς δευτέρας ἄπειρας «μάχης» ἦταν κάπου 300 θύματα φαντάρων, ναυτῶν καὶ τραυματίες. Οἱ ἐλευθερωμένοι σήμερα Μακρονησιῶτες δὲ μποροῦν νὰ ὑπολογίσουν ἀκριβῶς.

Κανείς δὲ μποροῦσε καὶ δὲν εἶχε μυαλό νὰ μετρήσει κανεὶς τίς φούρες ὥρες. Λογαριάζοντα ὅμως τοὺς σωρούς τῶν πτωμάτων, λογαριάζουν τοὺς ἀπόντες ἀπὸ τὸ προσηκούμενο τῆς ἐπιμενῆς μέρας καὶ τὸ συμπέρασμα εἶναι πῶς τὰ θύματα δὲ μποροῦν νὰ εἶναι λιγότερα ἀπὸ 250-300.

Ὁ ὀργανωτὴς τοῦ ἐγκλήματος μοναρχοφασισμὸς, ἡ κωδικοποίηση καὶ τὸ Γενικό του Ἐπιτελεῖο, μίλησαν γιὰ τὴν «ἀνταρσία» πρὸς τὴν κατεστάλη. Μίλησαν γιὰ τίς «ἐθνικὲς δυνάμεις» πρὸς, «ἐυρισκόμενα ἐν ἀκρότη, ἡραγιάθησαν νὰ κάνουν χεῖρον τῶν ὀπλων» καὶ εἶπαν στή ὀργανοσθέντα εἶναι ἐλάχιστο ἀριθμὸ θυμάτων.

Ποτὲ δὲν εἶπαν τὴν ἀλήθεια. Δὲν εἶπαν τὴν ἀλήθεια, γιατί ὁ φασισμὸς πάντα φουάτα: τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του. Γιατί ὁ μοναρχοφασισμὸς εἶναι τὴ σφαγή. Ἐἶνα γεγονὸς ἀκόμα μαρτυροῦν τὰ πάντα. Τὸ ὄραδο τῆς δευτέρας μέρας τῶν γεγονότων, 17 τοῦ Μάρτη 1948, ὅταν τελοσπάντων «ἐπύχασαν» ὅλα καὶ οἱ 5.000 τότε φαντάρων κλείστηκαν στίς σκεπές τους, οἱ ἀλφαιτίτες τοὺς μείρασαν ἀπὸ μιὰ λευκὴ κλίμα χαρτί καὶ τοὺς ὀβλωσαν: «Κάνετε ὀβλωση, γιατί θὰ πεθάνετε καὶ σίς.»

Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐρευνησε κανεὶς γιὰ τὰ αἷμα τοῦ ὀμαδικοῦ ἐγκλήματος, ἂν ὑποθέσουμε ὅτι δὲν τὰ καταλαβαίνει. Ὁ λόγος τοῦ ἀλφαιτίτη φανιρώνει τὰ πάντα:

«Κάνετε τὴ ὀβλωση—ἀκούσατε τὸ πολυῶλο πῶς κραταλίζει γυρισμένο ἀπάνω σας, εἶδατε τοὺς σωρούς τῶν θυμάτων—ἐνστυφνωθεῖτε τὰς ὀψεις ὀρχάσι!...»

Ἐἶνα ἐλάχιστο μέρος τῆς ὀργανωτικῆς ἀλήθειας γιὰ τὰ γεγονότα αὐτὰ πρὸς συγκλήθησαν τὴν Ἑλλάδα, ἀποδίδουν οἱ καταθίσεις τῶν ἀπολευθερωμένων σήμερα Μακρονησιῶτων. Ἡ ἀποκάλυ-

ζη του μοναρχοκρασιαστικού εθελύματος σε όλη του την εκτασι-
 τη Οθριωδία του, τις τρομαχτικές του λιποταμείες και τους άκρι-
 τούς αφοβικούς των Οθριωτών, είναι: αδύνατο πράγμα σήμερα. Ήρω-
 γύρω στη Αμερικάνικο Νεαγίο «δουτικού τύπου», ο ελληνικός
 μοναρχοκρασιασμός έρχεται να είναι πέπλο της ελπίας απομόνωτης:
 κάποτε-κάποτε το ανασύρουν για λίγο. Ελάχιστα, όσο χρειάζεται
 για να δούν οι δούλοι: σκέτο: γυναικείων παιδιών του μαρτορούν
 εκεί. την προθήκη του «οιμωγίου». Σε σέβν καιρό της Γερμα-
 νικής κατοχής, οι μαχάδες ξεκινούν με μία μικρή στήλη στο
 γέμ, τριάντη νύχ. Τότε έρχονται εστία μερικούς από τους πιο έ-
 ξοθλιανισμένους και με το εθελύματα και με το πιστόλι από πίσω,
 τους αναγκάζουν να φωνάζουν: — Δέ μες χρειάζεται νύχ. Σπάστε
 τις στήλες, είναι: έβιατα όσα άγνους. Και προσημασία, σπάζουν
 οι έβια τις στήλες του τους φέρουν οι δούλοι τους.

(1) Ο δημοσιογράφος: δε υπήρξαν να έδωσαν περιπτώσεις. (1) Ύ-
 πουνητής των Στρατιωτικών Στρατός, όπια απ' αυτή τά γεγονότα
 και από προηγούμενα ταχυσυμπίλητες καλή-καλή ή εστία, έκανα
 μαζί τους μία επίσκεψη στο Μακρονησό. στις 20 του Μάρ, 1948:
 Τα πρώτα είχαν καθήκοντα. οι τακτομέτες είχαν πιά έαφαι.

(1) Αναποκαλύπτει του «Τίς» γράφει: γ' αυτή την επίσκεψη:
 «Σε όλη νύχ: έρίθκοντα: τρία στρατόπεδα συγκέντρωσης του
 τά ένομαζούν «εργαστικά τάγματα σκαπανέων». Ή έρχονται όνύ φρ-
 λαχίς, μία στρατιωτική και μία πολιτική και έδωκα στρατόπεδα για
 τους άποματωμένους του όν έμμένον έμπεσοτή... Σε κάθε στρα-
 τόπεδο του πήγαν: ο Στρατός και ή συνουσία του, έκπουνόνταν
 προσημασιμένους λόγος. (1) έβια: δημοσιογράφος άκονταν μέτα σε
 μία μέρα έδωκα τέτοιους «λόγους». (1) άρχες του Μακρονησού
 για να αποκρίνουν το γεγονός ότι οι κρατούμενοι υπήρχουν μέρες
 του παύσαν μέσον 130 ταξιμαρία νύχ, τους περιουσίατα σέβντες
 ταμάτις νύχ. (1)ταν όμως οι δημοσιογράφοι είδαν ότι νύχ ή-
 ταν έρωτικό και όγ: πότισε, οι μοναρχοκρατίατες έσπινταν να πεν-
 ό: αυτή είναι μέρα για το πάλτιμο. Παρά την αντηρή πύλας,
 οι φαντασί: έδωκαν με χειρονομίες τά σπμάδια από τά έασαν-
 σίματα του τους υπέδωκαν».

Και στη γαλλική εφημερίδα «Νεφάνς» δημοσιεύτηκαν τά
 παρακάτω: «Αίματηρά γεγονότα έγιναν τελευταία στο Μακρονησό.
 Η Κυβέρνηση της Αθήνας, διαστρέφοντάς τα, έγυμνήστηκε πώς έ-
 πρέλασε για στήση των κρατουμένων. Η έβια αυτή στήση ήταν
 ένα προσημασιμένο γεγονός επαιλώ και από καιρό προσημα-
 σίμενο από τους αξιωματούχους της προσημα: του νύχ... Ποίος ε-
 ...

Στό Στάδιο ήτανε παρόντες οι επίσημοι εκπαιδευτές του μοναρχοφασιστικού έγκληματος, από τη γερμανική Φρεάχη και τον Παύλο τον Α' και τελευταίο των Γκλύξμπουργκ, ως το Γεν. Έπιτελείο και το Μπαϊρακτάρη.

Δυσ' τρεις άλλαιμάτες έξ ονόματος των «άνανηφάντων» μιλήσανε και. Μίλησε κι ο Μπαϊρακτάρης για το «επιτελεσθίν έργον της Μακρονήσου», «ήτις δικαίως ώνομάσθη κολυμβήθρα του Σίλων-άμ». Και τέλος μίλησε ο Παύλος: «Θά σας δώσωμε όπλα, τούκείπε. άφού το θέλτε: για να πολιμήσετε τούς έχθρούς της πατρίδας!...»

Ή «ώραία αυτή και σιμνή πατριωτική τελετή», πού έπιτεγράφησε το έγκλημα του Μακρονησιού. Έχει τή συνήθειά της στα μέτωπα του εμπόλεμου πολέμου. Οι ίδιοι δημοσιογράφοι πού συνόδευαν το Στάτο και το Ρέντη στα ταξίδια τους στη Μακρονήσο και εξυμνούσαν το «σεμινάριο», φωτογράφιζαν ύστερα από λίγο τούς φαντάρους ν' αναδείκνουν σε καρδιά για να πάνε να χτυπήσουν τούς αντάρτες. Αυτοί είχαν «άνανηφει»! Το Μακρονήσι, μυσικός Μινώταυρος, δεν τέλειωσε τήν αποστολή του μ' αυτός. Ο Σκαλούμπας, ο Μπαϊρακτάρης, ο Χατζημανώλης μένονε εκεί κι ο άρθετός των κρατουμένων ανανειώνεται: πάντα με τις καρδιές πού φτάνουν ύστερα από κάθε εκστρατεία.

Όπως στο δάθος, οι συνθήκες πού δημιουργήσε ο μοναρχοφασισμός στο μακάριο νησί δεν ήταν τόσο ευχάριστες, όσο φαινότανε από τά τεχνικά αποτελέσματα των «δηλώσεων». Οι γλιάνδες Μακρονησιώτες από αυτούς τούς πολυδειπνισμένους «άνανηφάντας» του «σεμινάριου», πού βρίσκονται στις γραμμές του στρατού του Τρόικαν, δεν πολυμούν. Πουθενά δεν πολέμησαν, πουθενά δεν έδειξαν ότι έχουν «άνανηφει». Και, όπως αποδείχτηκε, πάντα παρακολουθούνται και προυρούνται.

Άπό καιρό άλλωστε το Γενικό Αρχηγείο του ΔΣΕ, με άνακρίνωσή του τον Ιούνη του 1948, τόνισε ότι μπροστά στην άφώρητη κατάρρευση του έγκληματος και του αήματος, έκείνοι οι Δημοκρατικοί φαντάροι πού υπόγραψαν δηλώσεις για να ξεγελήσουν το μοναρχοφασισμό και πηγαίνοντας ύστερα στις Μονάδες τους δρούν κατά του μοναρχοφασισμού και πηρούν στις γραμμές του ΔΣΕ θεωρούνται σά να μην έκαναν αυτή τη δήλωση.

Πολλοί από τότε μέχρι σήμερα πέταξαν τά όπλα. Μερικοί έκατοντάδες πήρασαν στο ΔΣΕ. Στις 16/11/48 τμήματά μας της 1ης Μεραρχίας του ΔΣΕ, πού δρούν στη Θεσσαλία, στη μάχη του

Βουλγαρείου, διέλυσαν κυριολεκτικά τὸ 8^ο Τάγμα Ἐθνοφυλακῶν καὶ ἐπίασαν ἀγρυπνώτους 57 Μακρονησιώτες φαντάρους. Γιὰ πρώτη φορά ἀπελευθερώνονται, καὶ σὲ τόσο ἀριθμὸ, Μακρονησιώτες φαντάρου. Ἦσαν ἀπερίγραπτη ἡ χαρὰ, ἡ συγκίνηση, τὸ κλάμα σὰ ἐβίθησαν λεύτεροι: πιά ἀνάμεσα στοὺς μαχητὲς τοῦ ΔΣΕ. Ἀλλὰ μὲ τὴν ἴδια χαρὰ καὶ συγκίνηση τοὺς ὑποδέχτηκαν καὶ οἱ μαχητὲς μας. Συνέβησαν. Θυμούνται καὶ διηγούνται τὰ μαρτύρια τους στὸ Μακρονήσι: καὶ τὸ χέλι τους τρέμει. Ὁ βραχνῆς τοῦ Σκαλοῦμπανα μένει ἀκόμα ὁ κακὸς ἐπιάλτης στὸν ὕπνο τους. Μοναχοὶ τους ἀποφάσισαν νὰ συγκροτήσουν ἕνα λόχο, τὸν πρῶτο Λόχο τῶν Μακρονησιωτῶν τοῦ ΔΣΕ. Ἐναῖδρθηκαν τὸν ἑαυτὸ τους τὰ παιδιὰ τοῦ Λαοῦ καὶ τώρα εἶναι καὶ πάλι ἕτοιμα σὲς ἐπάλξεις, στὴν πρώτη γραμμῆ, νὰ πολεμήσουν κατὰ τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καὶ τῆς ἀμερικανοκρατίας, γιὰ τὴ Λευτεριά, τὴν Ἀνεξαρτησία καὶ τὴ Δημοκρατία στὴ γῶρα τους. Θὰ πολεμήσουν καὶ θὰ λευτερώσουν, μαχητὲς πιά τοῦ ΔΣΕ, καὶ τοὺς ἄλλους Μακρονησιώτες ποὺ μένουν, παρὰ τὴ θάλησή τους, σὲς γραμμῆς τοῦ ἐχθροῦ.

Τὸ Μακρονήσι, μὲ τὸ ἐγκληματικὸ καθεστῶς του, μένει τὸ αἶσχος ποὺ μολύνει τὴν Ἑλλάδα. Ἡ φρίκη του γομίζει μὲ βίγος κάθε καρδιά, γομίζει μὲ ἀγανάκτηση κάθε ἄνθρωπο. Καταργέλομαι στὸν Ἑλληνικὸ Λαό, σ' ὅλη τὴν πολιτισμένη ἀνθρωπότητα, τὸ αἶσχος του καὶ ζητούμε, στὸ ὄνομα τοῦ Λαοῦ μας, μιά διεθνή σταυροφορία γιὰ τὴν κατάρτησή του καὶ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν παιδιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Τίμιοι ἐλεύθεροι ἄνθρωποι σ' ὅλο τὸν κόσμο: Ἰψώστε τὴ φωνή σας, ὅπου γῆς καὶ ἂν ἐρίσιεστε, νὰ σωθοῦν οἱ δεσμῶτες του, τὰ σκλαβωμένα παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας, νὰ καταργηθεῖ τὸ μεταπολεμικὸ ἀμερικάνικο Νταχάου τοῦ Μακρονησιῦ.